

Наукова бібліотека
Одеського університету
ім. І. І. Мечникова

ХАЙ ЖИВЕ 68-А РІЧНИЦЯ ВЕЛИКОЇ ЖОВТНЕВОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ!

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО
ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 34 (1607). 1 Листопада 1985 року. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ПРОЕКТ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ПРОГРАМИ ОДНОСТАЙНО СХВАЛЕНИЙ ЖОВТНЕВИМ ПЛЕНУМОМ ЦК КПРС І ВІДПОВІДНО ДО РІШЕННЯ ПЛЕНУМУ ВИНОСИТЬСЯ НА ШИРОКЕ ОБГОВОРЕННЯ ВСІХ КОМУНІСТІВ, ВСІХ ТРУДЯЩИХ СРСР. ПІДСУМКИ ОБГОВОРЕННЯ БУДУТЬ ВРАХОВАНІ ПРИ ОСТАТОЧНОМУ РОЗГЛЯДІ ПРОЕКТУ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ПРОГРАМИ.

НОВА РЕДАКЦІЯ ПРОГРАМИ ПАРТІЇ ВНОСИТЬСЯ НА РОЗГЛЯД І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ХХVII З'ІЗДУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

Центральний Комітет
Комунистичної партії
Радянського Союзу.

ХХVII з'їзду КПРС - гідну зустріч!

ВСЕНАРОДНЕ СВЯТО

В обстановці виключного духовного піднесення і ентузіазму зустрічає в цьому році країна 68-і роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції, яка, за словами В. І. Леніна, вказала «всьому світові шляхи до соціалізму і показала буржуазії, що наближається кінець її торжества».

Щойно в радянській пресі опубліковано проект нової редакції Програми Комунистичної партії Радянського Союзу. Цей справді грандіозний документ відразу став близьким і зрозумілим не тільки комуністам, але й кожному радянському громадянину. Бо в ньому йдеться про кровні інтереси народу, вказані реальні шляхи до реалізації величних планів партії, метою яких є прискорення соціально-економічного розвитку країни, підвищення матеріального добробуту і духовного рівня народу.

Програму КПРС читають і ретельно вивчають не лише в нашій країні, але й далеко за її межами. Трудящі капіталістичних країн з задрісто сприймають кожен рядок III розділу II частини Програми «Соціальна політика партії», де конкретно йдеться про поліпшення соціальних умов життя усіх верств населення.

З великим інтересом сприйняли студенти університету те місце в Програмі, в якому говориться про значне посилення уваги до соціальних проблем радянської молоді і насамперед повнішого задоволення її запитів у сфері

праці і побуту, освіти і культури, професійного і службового зростання, розумного використання вільного часу.

І, звичайно, усі — як радянські люди, так і наші доброзичливі друзі за рубежем, з задоволенням сприймають розроблену КПРС реалістичну програму боротьби за міцний мир і роззброєння.

У ці дні ми з особливою гордістю згадуємо той факт, що саме в Радянській Росії уперше в світі було прийнято підписаний Леніним документ величезного історичного значення — Декрет про мир. З того часу Радянська держава незмінно очолює сили миру, соціалізму і демократії, які безкомпромісно виступають за збереження миру на Землі.

Радісно зустрічаємо ми свято Жовтня. І наша радість зрозуміла. Вносячи на широке обговорення всіх комуністів, всіх трудящих СРСР проекти важливих партійних документів, партія радиться з народом з метою врахувати всі зауваження і доцільні пропозиції. Ка довіра партії зобов'язує нас працювати ще краще і наполегливіше, бо тільки від кожного з нас залежить наш добробут і благополуччя, наше духовне зростання.

Нинішнє свято Жовтня, як ніколи, окрилює на нові трудові звернення. І немає сумніву, що радянський народ зустріне ХХVII з'їзд КПРС новими досягненнями у всіх галузях людської діяльності.

УСПІХ ОЛІМПІАДИ

Днями в Одеському держуніверситеті успішно закінчився третій тур Всесоюзної олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес в XI п'ятиріччі» за спеціальністю «хімія». Переможцями стали: Валерій Мартишов, студент V курсу Білоруського держуніверситету — I місце; Микола Шубін, студент IV курсу Ленінградського держуніверситету — II місце; Борис Новгородов, студент IV курсу Новосибірського держуніверситету — III місце.

За неофіційним командним заліком кращою виявилася команда Московського університету. Перші три лауреати нагороджені дипломами I ступеня Мінвузу СРСР та ЦК ВЛКСМ. Призери, що посіли останні 7 місць, були нагороджені почесними грамотами Оргкомітету олімпіади. Всім учасникам олімпіади було вручено пам'ятні сувеніри. Після урочистого закриття олімпіади наш кореспондент зустрівся з представниками Мінвузу СРСР Оленою Іванівною Мартинович і

Євгеном Івановичем Тушикіним (обидва із Московського інженерно-будівельного інституту — МИСИ).

Вони відзначили виключно високий організаційний і науково-методичний рівень проведення олімпіади. Одеський університет забезпечив не лише найкращі умови для плідної роботи всіх учасників олімпіади, але й потурбувався про організацію для них цікавого дозвілля.

Завдання, які були розроблені на хімічному факультеті ОДУ для учасників третього туру, відзначалися не лише складністю — необхідно було проявити, крім фундаментальних знань, неабияку ерудицію та обдарованість, але й комплексним охопленням різних напрямків сучасної хімії.

— Слід відзначити також, — сказали наші співбесідники, — велику об'єктивність в роботі журі, яке очолював проректор з наукової роботи професор О. Г. Толпчієв.

ВЛАСКОР.

СКАЖУ
ЗА СИНЕ НЕБО

За всіх скажу. Скажу за синє небо.
І за народ із сонцем на вустах,
Скажу про те, що нам війни не треба,
Що ми за працю, росляні жита.
Щоб зорі падали в очах щасливих,
Туман котився луками до рік,
Ловило сонце роси полохливі, —
Щоб все це було на землі навик.

Вікторія ЖУРАВЕЛЬ,
студентка II курсу
філфаку.

«Не розстанусь з комсомолом...»

КОМСОМОЛЬЦІ І МОЛОДЬ! БЕЗУСТАННО ОВОЛОДІВАЙТЕ ЗНАННЯМИ, КУЛЬТУРОЮ, ПРОФЕСІЙНОЮ МАЙСТЕРНІСТЮ! ПРИМНОЖУЙТЕ РЕВОЛЮЦІЙНІ, БОЙОВІ І ТРУДОВІ ТРАДИЦІЇ ПАРТІЇ І НАРОДУ!

ХАЙ ЖИВЕ ЛЕНІНСЬКИЙ КОМСОМОЛ — БОЙОВИЙ ПОМІЧНИК І НАДІЙНИЙ РЕЗЕРВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ!

(Із Закликів ЦК КПРС).

67

Комсомольці 80-х. Які вони? Можна почути різне, особливо від ветеранів, комсомольців дозованих років. «Ми були іншими», — скажуть вони. «Іншими» в чому? Хіба сьогоднішній молоді бракує трудолюбства і мужності? Хіба не комсомольці будували БАМ, хіба не юнаки з комсомольським квитком, ризикуючи власним життям, героїчно виконують свій інтернаціональний обов'язок в ДРА?

А комсомольці нашого університету? Тільки влітку цього року 18 студентських загонів — понад 600 чоловік працювали на різних народногосподарських будовах. На суму, що перевершує 900 тис. крб., виконали вони будівельних робіт. Треба було бачити, як працювали в Тюменській області хлопці із будзагонів «Парус», «Олімп», «Атланти». А скільки прикладів справді стахановської роботи студентів на збиранні врожаю в колгоспах і радгоспах області! Комсомолки Людмила Комарчук і Те-

тяна Андрієць першими в області показали зразки ударної праці, зібрали за день по 1400 кг томатів кожна. На сільгоспроботах комсомольці університету заробили понад 50 тис. крб.

Непогано в цілому у комсомольців і справи академічні. І в той же час, як не прикро, можна спостерігати вражаючу пасивність багатьох комсомольців у громадському житті. Саме це і мають на увазі ветерани, говорячи «Ми були іншими».

Напередодні свята — дня народження комсомолу з ініціативи ради ветеранів комсомолу ОДУ (голова О. В. Гриньова), комітету ЛКСМУ і редакції «ЗНК» відбулася зустріч ветеранів комсомолу з комсомольським активом університету.

Ветерани з радістю відгукнулися на запрошення університетської молоді.

там зустрічають і слухають нас. А ось зустрітися з першокурсниками на філфакці ми, ветерани, не можемо. Комсомольське бюро ніяк не спроможеться зібрати аудиторію. Кажуть — мішають цьому різні заходи.

М. В. ДОМБРОВСЬКА: Справді, а чи не занадто отих «заходів» в університеті. Деякі з них лише відвертають молоді від активної участі в громадському житті.

Катерина Антонівна ПОЗИГУН, голова ради ветеранів праці ОДУ:

Згодна, комсомолу необхідно дати більше самостійно-

Олександра Василівна ГРИНЬОВА: Петро Трохимович має рацію. Ми піклуємося про плани підготовки спеціалістів. Але хіба спеціаліст не повинен бути інтелектуальною людиною? А хто буде виховувати інтелектуальність? Тут пролунала репліка відносно того, що зараз під стінами університету можна бачити з цигарками дівчат, а не хлопців. Але чому про це комсомольці соромляться говорити на своїх зборах. Яка то буде матір, яка палить без міри, отруюючи себе нікотинном. Я вже не кажу про такі властиві дівчині риси, як сором'язливість тощо.

І, як завжди, організовано і своєчасно прийшли на зустріч. Пунктуальність і обов'язковість цих людей справді, вражає. Чи не це найголовніша риса в їх характері? І ще почуття обов'язку, усвідомлення того, що їм до всього є справа. Це — обов'язок перед своєю партійною і громадською совістю, перед часом. Ось чому вони так щиро сприймають всі недоліки в житті комсомольської організації університету.

Першою попросила слова **Ольга Сергіївна СТЕПАНОВА.** (В піонері її прийняли в 1924 році, в комсомол — в 1929 році).

— Мені подобається сучасна молодь. Днями у мене гостював онук. Закінчив ІІІУ, працює на заводі. Різноманітні інтереси — до всього жадний, все хоче бачити, знати. Ніяких матеріальних, меркантильних устремлень. Але більш за все мені подобаються його думки, особливо про своє місце в житті. Він вважає, що людина повинна працювати там, де їй подобається і де вона принесе найбільшу користь суспільству. Сучасність особистості, громадська зрілість людини — в її відчутті свого суспільного обов'язку. Так було, так завжди буде.

Ось чому мене так болісно вражає «вещизм» значної частини нашої університетської молоді. І ми чомусь соромимось говорити про це відверто. Подивіться на фірмені джинси дівчат. А хто-небудь замислився, на чій гроші вони придбані? Ми самі потураємо утриманству. Хіба комсомолу немає до цього діла? Гадаю, що газети «За наукові кадри» необхідно розгорнути на своїх сторінках відверту розмову на цю тему. І ще на одному хотіла б зосередити увагу присутніх. Дивне розуміння у деяких кураторів-наставників своєї ролі вихователя. Приходять в гуртожиток і вважають свою місію виконаною, зареєструвавши в журналі свою присутність і зробивши запис про тріщину на стелі. Хіба слідкувати за технічним станом гуртожитку це обов'язок кураторів? Виховання у студентів культури поведінки та почуття громадянського обов'язку — ось на чому слід зосереджувати роботу куратора.

Марія Вільгельмівна ДОМБРОВСЬКА:

Робота комсомолу — це перш за все робота його активу. Але дивно, що серед

активістів часто бачиш людей байдужих, пасивних, безініціативних. Хто ж їх вибирає таких? Мабуть, необхідно більш ретельно привертати до молоді, перш ніж вирішувати, кого обирати в комсомольське бюро і комітети.

Багаторічний досвід підказує, що вся комсомольська виховна робота повинна бути зосереджена в академічній групі, де можна ретельно здійснити індивідуальний підхід до кожного.

Ми багато говоримо про патріотичне виховання. Але дуже часто цим займаються викладачі, ветерани. Проте це робота, яка потребує активної участі молоді. Як свідчить досвід біологічного факультету, патріотичне виховання тоді ефективно, коли воно предметне. З яким ентузіазмом і цікавістю студенти-учасники групи «Пошук» збирали матеріали про участь викладачів факультету у Великій Вітчизняній війні. Таке запам'ятовується назавжди. Це і є активність справжня, не показова.

Галина Федорівна ПЕЛЕХ:

Я хотіла б нагадати, що на філологічному факультеті комсомольська організація працювала добре тоді, коли нею керували сильні, вольові, авторитетні студенти — Б. Піддубна, Л. Ковальчук, О. Жмуріна. Вони уміли повести за собою комсомольців, це були неформальні лідери.

Зараз багато говорять про студентське самоврядування. Колись, в роки моєї студентської молодості, всі питання студентського життя вирішували ми самі. Навіть питаннями розподілу стипендій займалися студенти. І все вирішувалося справедливо, повчально для тих, хто своєю працею не заслуговував на стипендію.

А яким високим був авторитет комітету комсомолу! Сьогодні, мабуть, в значній мірі причиною пасивності молоді є надмірна опіка з боку деканатів, наставників тощо.

Євгенія Володимирівна ГОРОХОВСЬКА:

Я згадую наші тяжкі студентські роки. Пам'ятаю в гуртожитку холодно, їсти нічого. Всі — хлопці і дівчата йшли на станцію розвантажувати вагони. Перебира-

З У С Т Р І Ч

ли овочі. За свою працю отримували мерзлу моркву. І були раді. Ніякого ниття, ніякого невдоволення своєю долею. Бо свідомість, що ти — комсомолець допомагала переборювати будь-які життєві труднощі.

І мене турбує ось що. Коли стоять перед прийнятною комісією — я маю на увазі нинішніх абітурієнтів — всі здорові. Як тільки їхати на сільгоспроботи — багато студентів виявляються немічними. Можуть пред'явити в деканат довідку з будь-яким діагнозом. До симулянтів треба ставитись, як вони того заслуговують.

А спробуйте зайти в комітет комсомолу на нашому факультеті. Він завжди на замку. Секретар комітету комсомолу Белінський чомусь вважає, що найкращий тон в роботі з комсомольцями — командний.

Петро Трохимович МАРКУШЕВСЬКИЙ:

До речі, де він, тут? (Голоси, «Його нема, не прийшов»).

Оце і є відповідь на одвічне питання, чому такі пасивні самі комсомольці. Мені часто доводиться виступати в підшефних школах як ветерана війни. З якою радістю

ств. Я не поділяю думки Галини Федорівни відносно того, що не треба обирати в комсомольські органи першокурсників, у яких, мовляв, ще недостатньо життєвого досвіду. Навпаки, саме з I курсу треба енергійно виховувати вождів. Адже в школі багато з них займалися комсомольською роботою. То як же їх будемо з перших кроків у вузі зараховувати в пасив.

Тут говорили про наставників. А чи не зжила себе ця форма впливу на молоді? Я побоююсь, що своїм енергійним втручанням у справи молоді ми привчаємо їх до споживацького ставлення до життя. Що вже там говорити про активну життєву позицію...

П. Т. МАРКУШЕВСЬКИЙ:

Здається, часто ми не враховуємо тих обставин, що нинішня молодь переросла багатьох з нас, колишніх. Вона більш розвинута, освічена. А форми роботи з нею такі ж, як і 50 років тому. Проте є багато чого, на що необхідно звернути увагу всім без винятку. Це відсутність у молоді культури поведінки, поваги до дорослих, особливо літніх людей тощо. А візьміть мову сучасних молодих людей! Інколи дивуєшся, звідкіля береться оте жаргонне сміття.

Марк Соломонович ГАЛИЦЬКИЙ:

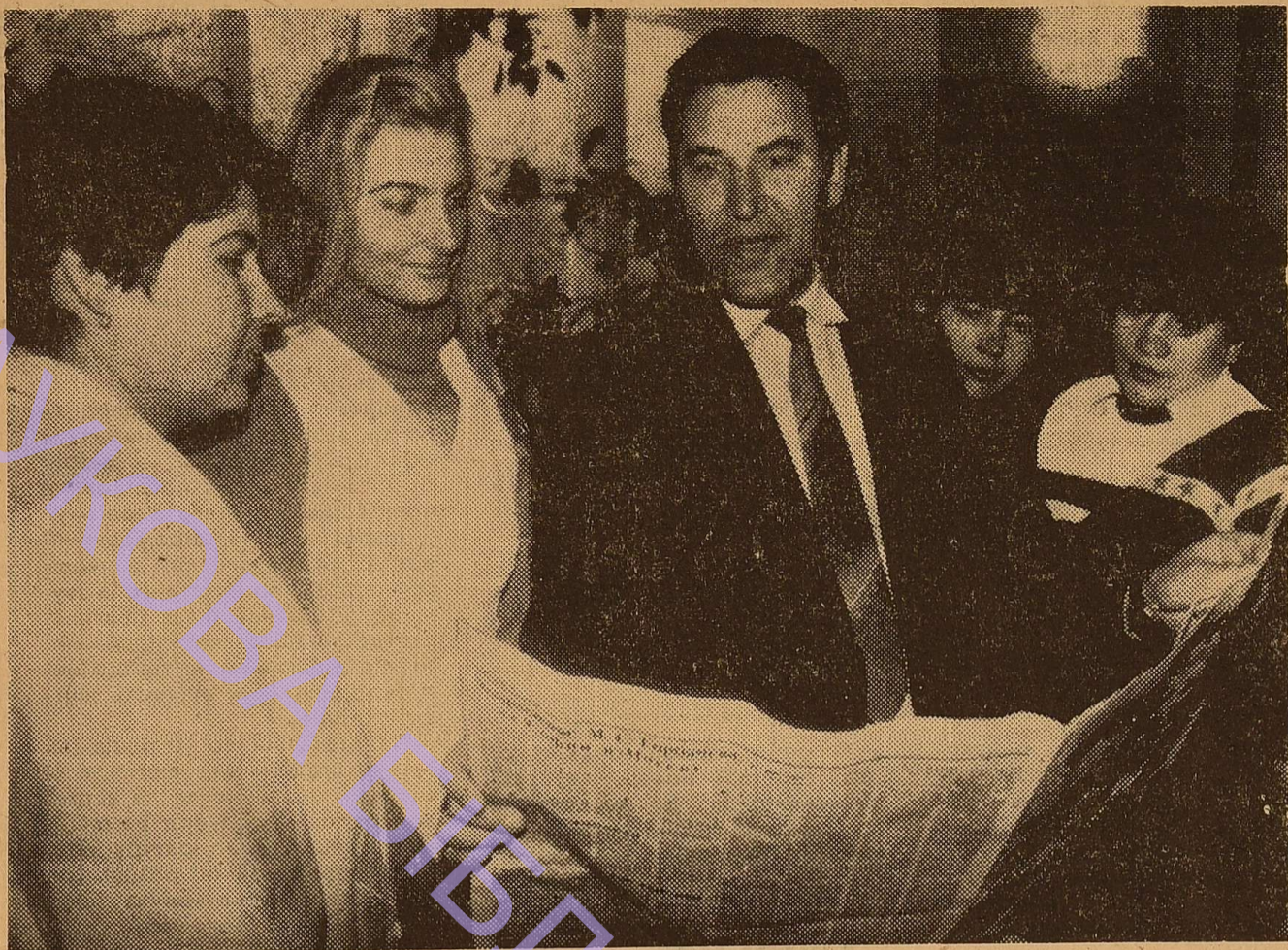
Якщо відверто, то мені прикро, що ініціатива сьогоднішньої зустрічі належить раді ветеранів комсомолу і редакції «ЗНК», а не комітету комсомолу. Хотілося б, щоб на цій зустрічі були всі комсомольські факультетів, більше активістів.

На мою думку, ветерани повинні зустрічатися зі студентами не тільки з нагоди революційних свят, а повсякденно. Бо хто, як не ми, можемо більш дохідливо говорити про культуру поведінки, виховувати у молоді почуття патріотизму.

Мені подобається працювати з сучасною молоддю. Проте не все в їх поведінці може бути терпимим. Але в боротьбі з негативними моментами тон повинен задавати комітет комсомолу.

П. Т. МАРКУШЕВСЬКИЙ:

Комітет комсомолу повинен все тримати у полі свого зору. Я маю на увазі все те, що стосується духовного, естетичного виховання нашої молоді. Виконанню цього завдання повинна бути підпорядкована діяльність усіх університетських ланок і підрозділів. Інакше обстоюють справи у нас. Цього року ми відзначали 800-річчя з дня створення російського націо-

СВОЇМ ВІРНИМ ПОМІЧНИКОМ І НАДІЙНИМ РЕЗЕРВОМ КПРС ПО ПРАВУ ВВАЖАЄ ВСЕСОЮЗНУ ЛЕНІНСЬКУ КОМУНІСТИЧНУ СПІЛКУ МОЛОДІ — БАГАТОМІЛЬЙОННУ ГРОМАДСЬКО - ПОЛІТИЧНУ ОРГАНІЗАЦІЮ. ПАРТІЯ І ДАЛІ ПІДВИЩУВАТИМЕ РОЛЬ КОМСОМОЛУ У ВИХОВАННІ ПІДРОСТАЮЧОЇ ЗМІНИ, У ПРАКТИЧНОМУ РОЗВ'ЯЗАННІ ЗАВДАНЬ ПРИСКОРЕННЯ СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ. ЗДІЙСНЮЮЧИ КЕРІВНИЦТВО КОМСОМОЛОМ, КПРС ПРИДІЛЯЄ ОСОБЛИВУ УВАГУ ОРГАНІЗАЦІЙНО - ПОЛІТИЧНОМУ ЗМІЦНЕННЮ ЙОГО РЯДІВ, САМОДІЯЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ СПІЛКИ МОЛОДІ. КОМСОМОЛ ПОВИНЕН НАПОЛЕГЛИВО РОЗВИВАТИ ТРУДОВУ І ГРОМАДСЬКУ АКТИВНІСТЬ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ, ФОРМУВАТИ В НИХ МАРКСИСТСЬКО - ЛЕНІНСЬКИЙ СВІТОГЛЯД, ПОЛІТИЧНУ І МОРАЛЬНУ КУЛЬТУРУ, УСВІДОМЛЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ДІЛО СОЦІАЛІЗМУ І МИРУ.

(Із проекту нової редакції Програми КПРС).

Великий інтерес викликають у студентів рядки проекту нової редакції Програми КПРС, в яких йдеться про створення необхідних соціально - економічних умов для всебічного розвитку радянської молоді.

Яке то щастя відчувати, що ти — не сторонній спостерігач, а людина, якій безпосередньо доведеться втілювати в життя ці конкретні плани партії.

На знімку: студентки V курсу хіміяку Ф. Анбаш, Г. Шелемєтєва та лаборантки кафедри фізико - хімії полімерів та колоїдів О. Самілова і О. Гетьманова разом з секретарем партбюро факультету доцентом Ю. М. Анісімовим знайомляться з проектом нової редакції Програми КПРС.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

ПОКОЛІНЬ

нального шедевра «Слово о полку Ігореві». Пішов у студклуб — колись вони інсценували цей твір, кажу, як добре було б виступити з цією виставою з нагоди дати, яка відзначається в рамках ЮНЕСКО. Але спектаклю вже немає. Виконавці головних ролей закінчили університет, пішли до армії. А де ж дублери? Хіба можна жити інтересами одного дня? Це — безвідповідальне ставлення до своєї роботи.

А візьміть гуманітарні факультети. Кому, як не літераторам і філологам читати студентам змістовні лекції про культуру поведінки і мови? Комсомол має проявити ініціативу, бо, гадаю, ніхто з викладачів не відмовиться зустрітися з молоддю для відвертої бесіди на такі теми.

Олена ПУЧКОВСЬКА,
секретар комсомольського бюро біофаку:

В розмові піднято багато важливих проблем. Я теж вважаю, що комсомольська робота повинна вестись людьми, у яких є бажання працювати. Проте сьогодні не заведено, щоб на зборах комсомольці самі пропонували свою кандидатуру для тої чи іншої громадської роботи. Однак, ми намагаємось враховувати інтереси комсомольців — проводимо анкетування, просимо висловити своє побажання, написати, яке комсомольське доручення їм до душі. Комсомолу заважає перевантаженість різними паперовими справами — довідки, звіти, рапортчики тощо. І оцінюється робота не по конкретним справам, а по паперам. Були б своєчасно представлені звіти...

Віктор Федорович ШИШОВ: Багато говорили про свідомість, культуру поведінки, ініціативу тощо.

А трудова дисципліна? Хіба це поняття не стосується студентів. Візьміть відвідування лекцій, особливо на перших парах. Як часто, хто проживає в гуртожитку, взагалі не відвідує вранішні заняття. А які заходи приймає до прогулянок комсомольська організація? Треба виховувати у кожного почут-

тя відповідальності за свої вчинки.

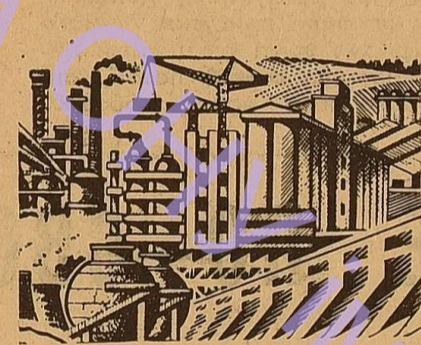
Сисанна МУХАМЕТШИНА, член редколегії «Комсомольського прожектора» ОДУ.

Я згодна з Леною. Багато думок викликали відверті виступи ветеранів комсомолу. Я сиділа і думала: а й справді, вся наша робота з молоддю зводиться до проведення безлічі заходів, за якими ми часто не помічаємо живої людини. Найбільша вада в нашій роботі — всеперемагаючий елемент адміністрування. Всі вказівки «спускаються» зверху. Про яку власну ініціативу може йти мова. Про яке студентське самоврядування можна говорити, якщо самі студенти дивуються: як в університеті можуть навчатися такі студенти, як Стаханов на РГФ? Комсомол не може відрахувати з університету, не може позбавити когось стипендії. З нами ніхто не рахується. Візьміть справу про спекуляцію. Деякі студентки на РГФ займалися цим в стінах університету. І що ж? Ми прилюдно їх осудили? Нічого подібного. «Спустили на тормозах» заради чийогось реноме. Хіба студенти не розуміють, що правильні слова, які нам часто говорять старші товариші, виявляються звичайним лицемірством. Ось звідкіль невіра в свої сили, байдужість, песимізм.

Ольга ЖУКОВА, член комітету ЛКСМ ОДУ.

Культурний рівень більшості абітурієнтів дуже низький. Студентський клуб проводить справді цікаві заходи, на яких бувають лічені одиниці — одні і ті ж студенти. З яким духовним багажем виходять

з вузу наші студенти — мають» папери. У нас 6000 комсомольців, а дійового, бойового активу немає. Це — наша вина.

Зінаїда Парфенівна СУРАНОВА.

Це дуже добре, що ми зустрілися. Відверта розмова про недоліки в комсомольській роботі повинна націлити нинішніх активістів на реальну активізацію своєї діяльності. Адже комсомол почав змагання за право підписати рапорт ХХVІІ з'їзду КПРС. Добрі справи мають бути конкретними.

Щоб бачити перспективу і відчувати свої хиби, необхідно звіряти власні кроки з минулим, з життям комсомолу довоєнних років. Це корисно. Є смисл у тому, щоб створити і зафіксувати історію університетського комсомолу, діяльність кращих комсомольських ватажків, на прикладі яких могли б навчатися наступні покоління.

Володимир КРАВЕЦЬ, заст. секретаря комітету комсомолу.

Нелегко говорити після того, що було сказано тут присутніми. У мене справді немає часу, щоб спілкуватися з комсомольцями в первинних організаціях. Мене «заїда-

Справді цікавою вийшла розмова на зустрічі ветеранів комсомолу з комсомольськими активістами. Залишається побажати, щоб гострі проблеми, про які йшлося на зустрічі, стали предметом серйозної розмови в первинних комсомольських організаціях. І додамо — в партійних організаціях факультетів теж.

Нам усім необхідно керуватися думками, висловленими М. С. Горбачовим на зустрічі у ЦК КПРС з ветеранами стахановського руху, передовиками і новаторами виробництва: «Про що йде мова! Про те, щоб комсомол наполегливо втілював у життя заповіт Леніна —

вчитися комунізму, вчитися щоденно — на заводі і в полі, у класі і в лабораторії, вміти з'єднувати буденну роботу з комуністичною перспективою. Все, що цікавить, хвилює і турбує молодь, і є справа комсомолу. Стиль і методи його роботи повинні мати живий, захоплюючий характер, бути саме молодими і молодіжними — і за суттю, і за формою, вільними від заорганізованості, кампанійщини, вської мішури, на що йде ще немало сил і коштів».

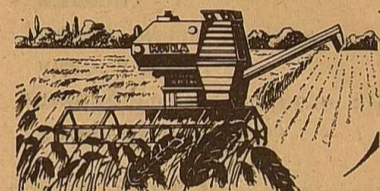
Віктор Федорович скаржиться, що погано відвідують лекції. Але ми чомусь ніколи не ставимо питання про те, що деякі лекції не заслуговують того, щоб їх відвідували — даремне витрачання часу.

Комсомол повинен бути виголюбим до своїх членів, згоден, інколи і виключення з лав комсомолу може мати для інших виховне значення. А взагалі, можу сказати, що сьогоднішня зустріч усім нам дала багато — ясно одне: треба якомога швидше міняти наш стиль роботи.

Підводячи підсумки зустрічі, **Олександра Васильїна ГРИНЬОВА** сказала: Досвід роботи свідчить, що ветерани комсомолу виявляють більшу активність, аніж самі комсомольці. Поки що це факт, хоча й прикрий. Нам усім вже немало років. Але комсомольський вогник, я впевнена, ніколи не згасне в наших серцях. Такими нас виховували комсомол, ленінська партія.

Справді, багато формалізму в роботі комсомольських організацій. Але в цьому винні і комуністи факультетів. Треба допомогти комсомолу знайти живий, людський стиль роботи. Подивіться на порядок денний будь-якого засідання комітету комсомолу. Хіба можна плідно обговорити і 11 питань? Кому потрібні конвейерні і штамповані рішення. А комсомольці підуть до вас саме тоді, коли ви будете враховувати їх бажання, запити, інтереси. Оце і є єдиний секрет успіху в будь-якій роботі.

Весіду записали
Б. ВЕРНІКОВА,
М. ЩЕРБАНЬ.

КОЖЕН ДЕНЬ — ДОБРИЙ СПРАВИ

«Кто любит труд, того люди чтут», — говорить старовинне російське прислів'я», і цястина стверджується життям. Минулої суботи студенти фізфаку виїздили в радгосп «Родина» Б'ялівського району, щоб допомогти трудівникам села у збиранні буряків.

Незважаючи на примхи погоди, настрій у всіх був піднесений. Працювали з ентузіазмом. Нелегко назвати кращих. Проте слід відзначити таких комсомольців, як Віктор Чебаненко, Юрій Киричко, Євген Черненко, Ірина Сидішина, Галина Кучеренко. Спостерігаючи, як вони працюють, мимохіть думаєш про те, що не даремно у нас в такій шані люди колгоспних лавів. Адже праця в полі, мабуть, найтяжча.

Задоволені поверталися студенти з поля. Бо допомогти своєчасно зібрати вирощений врожай — то велика справа. Сьогодні, з хвилюванням вчитуючись в рядки проекту нової редакції Програми КПРС, думаєш про те, чим ми могли б найкраще віддячити партії за її батьківське піклування про нас, молодь.

Ми, комсомольці фізфаку, дуже хотіли б, щоб нашим девізом назавжди стали слова: «Кожен день — добрий справи».

Т. ЗАЙЦЕВА,
студентка II курсу
фізфаку, член редколегії
«Комсомольського
прожектора».

ХЛЕБ

Домашній гром —
рокоcut жернова,
и теплий дождь муки —
моя награда.
Прошли века,
а мельница жива,
и ни воды, ни ветра
ей не надо.

От хлеба все пошло:
огонь-слова,
отцовский кров,
немеркнущая фреска
и ручка,
чем крутил я жернова,
до совершенства гладкая,
до блеска.

И. СЛЕПНЕВ.

...Біографічні довідки здебільшого короткі і по-телеграфному скупи. Про Багрицького в них сповідається до сумного мало. Едуард Багрицький (псевдонім Едуарда Георгійовича Дзюбина) народився в Одесі 22 жовтня по старому стилю (3 листопада) 1895 р. в сім'ї ремісника. Навчався в Одеському реальному училищі. З 1913 року — в землемірному училищі, Друкуватися почав з 1915 р. Приймав участь в громадянській війні — був бійцем особливого партизанського загону ім. ВЦВК. В 1920 р. працює в «ЮгРоста», де пише бойові вірші, поетичні підписи до агітплакатів, приймає активну участь в літературному житті Одеси, зокрема, керує літературним гуртком поетів-робітників «Потоки Октября». В 1925 році переїздить до Москви, де в 1928 р. вийшов перший збірник віршів поета — «Юго-запад». Одночасно з творчою діяльністю Багрицький плідно працював з літературною молоддю. Помер у Москві 16 лютого 1934 р.

Коротким було життя Едуарда Дзюбина, довгим — було, є і буде життя поета Едуарда Багрицького. Довгим і непростим.

И пред ним — зеленый
снизу,
Голубой и синий
сверху —
Мир встает огромной
птицей,
Свищет, щелкает, звенит.

Про поетів кажуть: «вся его жизнь — в его стихах». Очевидно, те ж саме можна сказати і про Багрицького, який не одна особливість. Про яке життя, власне кажучи, писав поет? Який його ліричний герой? Чи не той, що визначав у монолозі «Тиль Уленшпигель» (1922):

Я слишком слаб, чтоб латы
боевые
Иль медный шлем надеть!
Но я пройду
По всей стране свободным
менестрелем...

Чи той, зовсім інший, котрий написав:

Нас водила молодость
В сабельный поход,
Нас бросала молодость
На кранштадтский лед.
(1932, «Смерть пионерки»).

Своєрідність поезії Багрицького полягала не лише в тому, що він, на відміну від більшо-

не розумів чарівності використання власної біографії. Гоме-ричні образи, вичитані з книг, оточували мене. Я ще не належає часом — я лише служив йому. Потім я відчув провалля — занадто вже моя творчість відійшла від часу. Два чи три роки я не писав зовсім. Я був культурником, лектором, газетником, — всім, чим завгодно — тільки почути б голос часу... Я зрозумів, що вся світова література ніщо у порівнянні з біографією свідка і учасника революції [Відділ рукописів ІМЛІ, фонд Е. Багрицького, 11, 75, 370].

До 1930 року відноситься ав-

до якого неначе була насичена уся стилістика Багрицького.

Але навіть говорячи про ідейні хитання поета, необхідно завжди пам'ятати, що Багрицький, як і інші поети його покоління, сам був бійцем переможної революції. Участь Багрицького в громадянській війні, похід в особливому загоні ВЦВКУ, напружена робота в Одук Роста (ЮгРоста), серйозна поетична робота в нових умовах, на шляху боротьби за соціалістичний реалізм («переплавили» його абстрактне волелюбство в поезію революції, «Думка про Опанаса», написана поетом в 1926 р., — один

Олександр Безименський в полемічній статті «Начистоту, вичитаний ответ ЛЕФУ», надрукованій у другому номері «Нового мира» за 1927 р.). Уточнимо: «думка» Багрицького була написана раніше, ніж вірш Маяковського. Вона була надрукована 27 червня та 4 липня 1926 р. в «Комсомольской правде», вірш Маяковського написаний лише 15 липня того ж року і надрукований в московських «Известиях ЦИК» 22 серпня. Але справа, звичайно, не в запозиченні, про яке не може бути й мови: то були події часу, ідеї часу, відображені в поезії часу. Адже героїка революції і громадянської війни практично не обійшла жодного із великих поетів, які починали свій шлях в поезії в ті роки.

В своїх останніх творах — маленьких поемах «Последняя ночь», «Человек предместья» і «Смерть пионерки» — Багрицький виступає як послідовний поет соціалістичного реалізму. Тяжко хворий, страждаючий від астми, Багрицький залишився поетом оптимістичного звучання і, що найбільш важливо, оптимістичного світосприймання, не дивлячись на те, що нерідко його герої кінчають життя трагічно.

Не доживши до 40 років (як тут не згадати знамените асевське «мы никогда не встретим сорок!»?), Едуард Багрицький увійшов в літературу поезією революційної романтики, оптимізму і боротьби за перемогу світової революції.

Вот и все!
Но песня
Не согласна ждать.
Возникает песня
В болтовне ребя.
Подымает песню
На голос отряд.
И выходит песня
С топотом шагов,
В мир, открытый настежь
Бешенству ветров.
Відкритим навстіж був і світ поезії Едуарда Багрицького.

І. ШЕВЧЕНКО,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри
радянської літератури
і літератури
народів СРСР.

РЕВОЛЮЦІЄЮ ПОКЛИКАНИЙ

сті поетів 20-х років, безумовно опирався на літературну традицію, але і в тому, що його мандрівний птахолов Дідель («Птицелов», 1918—1926) і його вільний бурлака Тиль «певец без лютни, воин без оружья» є замаскованими автопортретами поета. Саме таким бачив себе поет в перші роки революції: вільним подорожнім на вільній землі. Його романтизм тих років був даною протиставленням реальності-ідеальності, дійсності — бажаному, які не хотіли співпадати.

Лиш набагато пізніше цей антагонізм було подолано.

В автобіографічних нотатках Багрицький згадував про цей період так: «Вечорами я писав про що завгодно. Про Фландрію, ландскнехтів, Літучого Голландця. Тоді я шукав складних історичних аналогій, забуваючи про те, що було довкола. Я ще

тобіографічний вірш «Происхождение», в якому реалізм стає гротеском, що заперечує і викриває затхлий світ особистої власності і міщанства.

Еврейские павлины на обивке,
Еврейские скисающие сливки,
Костыль отца и матери чепец —

Все бормотало мне:
— Подлец! Подлец!
І поет покидає цей світ, назавжди пориваючи з ним.
Я покидаю старую кровать:
Уйти!
Уйду!
Тем лучше!
Наплевать!

В один із моментів поет опинився на роздоріжжі. І подолати цю кризу йому допомогли не лише присуття в його творчому житті усі ці роки демократична основа поезії, але й саме нове життя, любов'ю,

з кращих творів радянської революційної поезії. Авторське ставлення до реалістично зображених героїв і подій розкриває поетичний епілог, своєрідна «мораль» «Думки».

Так пускай и я погибну
У Попова лога,
Той же славного кончиной
Как Иосиф Коган!..
Цей епілог перекликається з відомими рядками вірша В. Маяковського «Товарищу Нетте — пароходу и человеку»:
Мне бы жить и жить,
сквозь годы мчась,
Но в конце хочу —
других желаний нету —
Встретить я хочу
Мой смертный час
Так, как встретил смерть
товарищ Нетте.

Ця перекличка навіть давала привід деяким критикам середини 20-х років звинувачувати то одного, то другого поета в плагіаті (не уникнув цього і

«НА МИР МЫ ВСЕ ПО—СВОЕМУ ГЛЯДИМ...»

«...Змістовність зорових вражень не поступається перед книжкою».

Олександр ГРІН.

Захоплююче заняття — зустрічатися з талановитими самобутніми людьми і бачити, як художні твори, створені ними, в якійсь мірі відбивають специфіку їх основної професії і водночас розкривають для тебе нові, несподівані грані особистості автора, який є художником не за професією, а за покликанням. Таким «малюючим лікарем», наприклад, залишився у пам'яті багатьох вихованець університету академік В. П. Філатов.

Малювати — важко! Малювання — ремесло важке навіть для тих, у кого еталанти. Але культура — шлях до подолання труднощів. І суворе тренування художника роздвігає межі людських можливостей. «Аквалерист» Філатов бачив зміни кольору тканин і легку припухлість там, де нетриновані очі його колеги бачили тільки «норму»...

На жаль, сьогодні дехто говорить вже не про «багато-значність» мистецтва, а про саме його існування: бути чи не бути йому. Свого часу саме так стояло питання в полеміці, яка дістала назву «фізики і лірики». Ця дискусія була не такою вже легковагою, як могло здатися на перший погляд. В ній відбилися глибокі соціальні і духовні протиріччя нашого

ЕСТЕТИКА В ТВОЄМУ ЖИТТІ

часу. З одного боку, у людей мистецтва спостерігається свого роду страх перед наукою, її раціоналізмом, боязнь її технічних наслідків як явищ, що протирічать духовним цінностям людства. А з другого боку, серед людей, зайнятих наукою, часом зустрічається зневажливе ставлення до мистецтва, в кращому випадку — повна неувага до нього.

В цьому плані Одеський університет не є винятком. Не дивлячись на те, що існує кафедра естетики, факультет громадських професій, ще не все гаразд з вихованням гармонійної особистості. Тому, мабуть, є потреба нагадати про традиції.

Коли організовувався Новоросійський університет, було відкрито кафедру теорії і історії образотворчих мистецтв з ухилом до вивчення студентами різних спеціальностей малюнка, ліпки, народних ремесел (вишивки, різьби, розпису тощо). Кафедра займала весь третій поверх будинку наукової бібліотеки ОДУ. Про це свідчать, зокрема, гіпсові рельєфи Стародавнього Сходу на стінах її читальних залів та зліпки античних статуй у підшах.

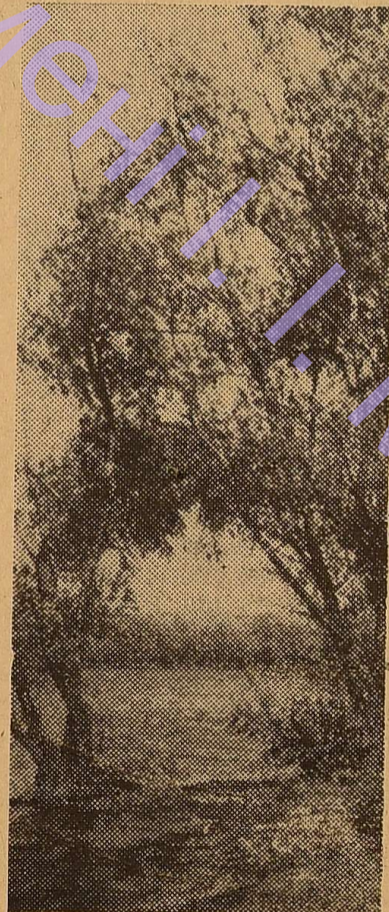
Але навіть університету малювання? І його замінили кресленням.

Перший керівник кафедри теорії і історії образотворчих мистецтв професор Н. П. Кондаков не гірше від нас

розумів, що студенти страждають від «непоправного зла» — так називав своє невміння малювати Чарльз Дарвін.

Ще Арістотель стверджував, що той, хто не відчуває, нічого не взнає і нічого не зрозуміє. Книжні знання без практичних навиків мертві! Світогляд, втілений в несловесних образах — в образах мистецтва чи ремесла, повинен бути в гармонії із словесно-знаковою системою: книгами, лекціями, статтями. Людина однобока залишається, по суті, поза культурою.

Засновник російської теоретичної школи мистецтвознавства Н. П. Кондаков вибрав іншу установку — установку на те, що вивчення Вітчизни не може бути лабораторним заняттям, не може живитися тільки книгами, репродукціями, випадковим набором предметів народного ремесла. Воно повинно змикається з краєзнавством, археологією і етнографією. Головне — практично вивчати історію, культуру, мистецтво, проникнутися їхнім духом, пізнати закономірності зодчества і орнаменту. Скажемо інакше, — повернутися до джерел культури, її витоків, народної творчості, показати, що народ — єдине і невичерпне джерело духовних цінностей. Щоб зрозуміти це, однієї абстрактної уяви мало. Кондаков довів, яке важливе значення має свідомо поставлене завдання ви-

вчення художньої спадщини, поглиблене пізнання з одвічним у руці того, що входить в широкое поняття «Вітчизна»!

Зараз проходить реформа середньої школи. За нею неминує настане реформа вищої Університет — ідеальне місце для такої реформи. Через свою універсальність він урівноважує тенденцію до

вузької спеціалізації, примушує ширше і вповільніше дивитися на складні проблеми нашого буття.

Лише одне «царство розуму» — лекції, книги семінари далеко не найкраща форма проведення занять. Якщо б складною не була та чи інша галузь знань, необхідно примусити студента самого замислитися, треба прилучити його до пошукової роботи. Оскільки майбутнє саме за такою формою підготовки спеціалістів, мабуть, необхідно нарешті подумати і про науково-експериментальну базу для «ліриків»...

Обладнати клас для малювання — справа не складна. Кілька десятків «гіпсів» можна взяти в художньому училищі, а культурні і побутові предмети студенти охоче зберуть самі. Можливо, ми боїмося, що якась частина студентів залишить свою основну професію і цілком віддасться художній творчості? Така перестраховка — наслідок відсутності «відчуття» історії. Треба дати можливість обдарованій людині знайти себе! Чи треба лити слози з приводу того, що із студента-юриста виріс Михайло Врубель?

Талант — рідкість! Неминує хтось «зрадить» фізику чи хімію, проте це буде незначна частина. Всі інші будуть сприймати малювання, як допоміжну спеціальність, яка дарує їм велику радість і гармонійно поєднується з основним фахом.

С. ШЕВЕЛЬОВ,
мистецтвознавець.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. П. Великого, 2, 1-й поверх, ауд. 38.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 206-748.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.